

วิชา 1105102

วิชาชีวเคมีและจริยธรรมวิชาชีวเคมี

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชญากา ยืนยาว

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ความหมายของ “ครู”

ความหมายตามรูปศัพท์

(โศภณ คณาภรณ์. 2527: 2-3)

- สัตถา แปลว่า นายกองเกวียน เป็นคำสำคัญที่สุด ที่ใช้แทน ศาสตรา หมายถึงพระพุทธเจ้า
- อุปัชฌาย์ แปลว่า ผู้เข้าตรวจสอบความประพฤติ คือ การพิจารณาถึงสิ่งที่ควรส่งเสริมและควรแก้ไขปรับปรุงในตัว คน ในการทำงานที่รับผิดชอบ หมายถึงเป็นครูในทางวิญญาณ
นั่นเอง

- ครู แปลว่า หนัก เอาใจใส่ คำว่า หนัก มี 2 ความหมาย คือ หนักวิชาการ กับหนักความประพฤติ
- คิระ แปลว่า กล่าว หรือเปล่ง คือ อบรมสั่งสอน ครูทำหน้าที่ให้ความรู้ อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เป็นคนดี ไม่ชักนำศิษย์ให้หลงชั่ว

- คร แปลว่า เชิดชู จากความไม่รู้ เป็น รู้ จากความประพฤติ
บกพร่องให้ดีขึ้นเรื่อย

สรุป

- ครู คือ ผู้นำทั้งด้านความรู้และความประพฤติ ให้การ
อบรมแก้ไขส่วนที่บกพร่องและเชิดชูศิษย์

ความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์ศัพท์

คำว่า ครู ในภาษาไทยนั้น มีที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ว่า”คุรุ” หรือ คุรุ ซึ่งแปลว่า น่าเคารพ สูง หนัก ใหญ่ ผู้สั่งสอนหรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ จากความหมายนี้ สามารถวิเคราะห์ได้ 3 ประเด็นคือ

1. ภาระหน้าที่ของครู
2. ความหนักแน่นของจิตใจครู
3. ครูจะต้องเป็นคนที่ที่ความหนักแน่นทางจริยธรรม
สามารถดำรงอยู่ในคุณความดีเอาชนะอำนาจไฟต่ำได้

ความหมายตามพจนานุกรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ.2542

ได้ให้ความหมายของครูไว้ว่า “ครู หมายถึง
หนัก สำคัญ ควรเคารพ มีค่าสูง”

ความหมายตามแนวคิดของบุคคลต่าง ๆ

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้พระราชทานแก่ครูอาวุโสในโอกาสที่เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเข็มเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ที่เกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีไว้ตอนหนึ่งว่า

"ครูที่แท้นั้น ต้องเป็นผู้กระทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและอดุสาหะ พากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัย สำรวมระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม ต้องปลื้มตักปลื้มใจออกจากความสบาย และความสนุกรื่นเริงที่ไม่ควรแก่เกียรติภูมิ ต้องตั้งใจให้มั่นคงและแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจคติ ต้องอบรมปัญญา ให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้นทั้งในด้านวิทยาการและความรู้ในเหตุผล"

เปลื้อง ฦ นคร ได้ให้ความหมายของครู ไว้ว่า
“ครูคือผู้มีความหนักแน่น ผู้ควรแก่การเคารพของ
ศิษย์ ผู้สั่งสอน”

กูด (Good) นักการศึกษาชื่อดัง ให้ความหมาย
ว่า

ครูคือบุคคลที่ราชการจ้างไว้สอนนักเรียน มี
ประสบการณ์หรือมีการศึกษามาหรือดีเป็นพิเศษ
สำเร็จหลักสูตรวิชาที่พจากสถาบันฝึกหัดครูและการ
ฝึกอบรม และคอยสั่งสอนอบรมคนอื่น ๆ”

TEACHERS

- **T-Teach** คือ ผู้ทำหน้าที่สอนหรือถ่ายทอดความรู้
- **E-Ethics** คือ ผู้ที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมและจริยธรรม
- **A-Academic** เป็นนักวิชาการ มีหลักวิชาความรู้
- **C- Cultural Heritage** เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม
- **H – Human Relation** การมีมนุษยสัมพันธ์

- **E – Evaluation** เป็นผู้วัดและประเมินผล
- **R – Research** คำนคว้า วิจัย
- **S – Service** เป็นผู้ให้บริการแก่สังคม

ความหมายตามพรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

(มาตรา 4)

ได้นิยามความหมายของคำว่าผู้สอน ครูและคณาจารย์ไว้ว่า

“ผู้สอน” หมายถึง ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ

“ครู” หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ

“คณาจารย์” หมายถึง บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการวิจัยในสถานศึกษา

มาตรา 53

- ต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู
- ต้องประพฤติปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามที่องค์กรวิชาชีพครูกำหนด

ความหมายของอาจารย์

- ผู้ประพฤติการอันเกื้อกูลแก่ศิษย์ ผู้ที่ศิษย์พึงประพฤติด้วยความเอื้อเฟื้อ ผู้สั่งสอนวิชาและอบรมคุณแต่ความประพฤติ

ป.อ. ปยุตโต (2538 : 203)

■ คณาจารย์ หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่
หลักทางด้านการสอนและการวิจัยใน
สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของ
รัฐและเอกชน

พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ความหมายตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. 2546

ได้ให้ความหมายของครูไว้ดังนี้ ได้ให้ความหมายของครูไว้ดังนี้ “ครู หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน”

วิชาชีพ (**Profession**)

- เป็นลักษณะหนึ่งของงานที่ผู้ทำต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะ และเป็นงานที่ทำให้ผู้ประกอบการนั้นได้รับฐานะที่สูงเป็นพิเศษจากสังคม

Collins Cobuild (1978 : 1146)

■ วิชาชีพ เป็นวิชาที่ต้องอาศัยความรู้ความ ชำนาญ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (2539 : 766)

ลักษณะของวิชาชีพชั้นสูง (Characteristic of a Profession) (วิจิตร ศรีสอาน. 2538 :823 -824)

**1. วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีการบริการที่ให้แก่สังคมที่มี
ลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น (Social service)**

**2. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องใช้วิธีการแห่ง
ปัญญาในการให้บริการ
(Intellectual Method)**

3. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวาง ลึกซึ้ง โดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร (Long Period of Training)

**4. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีเสรีภาพ
ในการใช้วิชาชีพนั้นๆ ตามมาตรฐานของ
วิชาชีพ**

(Professional Autonomy)

5. วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณ (Professional Ethics)

6. วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลาง
ในการสร้างสรรค์จรรยาบรรณมาตรฐานของวิชาชีพ
(Professional Institution)

ความสำคัญของครู

“ครู” นับเป็นปูชนียบุคคลที่มีความสำคัญ
อย่างมาก ในการให้การศึกษารียนรู้ ทั้งในด้าน
วิชาการ และประสบการณ์ ตลอดเป็นผู้มีความ
เสียสละ ดูแลเอาใจใส่ สั่งสอนอบรมให้เด็กได้พบ
กับแสงสว่างแห่งปัญญา อันเป็นหนทางแห่งการ
ประกอบ อาชีพเลี้ยงดูตนเอง รวมทั้งนำพาสังคม
ประเทศชาติ ก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง

“ครู” มีความสำคัญต่อสังคม ดังนี้

- อบรมสั่งสอนความรู้แก่ศิษย์**
- ดูแลทุกข์สุขของศิษย์**
- ปกป้องศิษย์มิให้กระทำความชั่ว**

“งานครู” เป็นงานสร้างสรรค์ที่บริสุทธิ์
เป็นงานวางรากฐานความรู้ ความดี และ
ความสามารถให้แก่ศิษย์ ผู้ปกครอง
ชุมชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน
“ครู” จึงได้รับการยกย่องว่า เป็นบิดา
มารดาคนที่ สองของศิษย์ เป็นปูชนีย
บุคคลของสังคม

งานของครูเป็นงานยาก

- ครู ต้องฝึกตนเองให้มีความรู้ความชำนาญในวิชา
ความรู้และวิธีสอน
- ครูต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่รักเป็นที่เคารพ
ของทุกคน มีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์สุจริต สุภาพ
มีความอดทนและเสียสละ
- ครูจะต้องมั่นคงในอุดมคติ โดยการปฏิบัติงาน ปฏิบัติ
ตนให้เหมาะสมและต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ

ครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงและเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง

องค์ประกอบของศาสตร์สาขาต่าง ๆ นั้นได้แก่

1. มีศัพท์เฉพาะวิชาของตน(**Terminologies**)
2. มีการแบ่งระบบของศาสตร์ออกเป็นส่วน ๆ
(**Taxonomy**)
3. มีวิธีการค้นคว้าหรือวิจัย(**Mode Of Inquiry**)

• **ครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง** องค์ประกอบของวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่

- 1. ให้บริการแก่สังคมโดยไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น**
- 2. มีระยะเวลาให้การศึกษาแก่สมาชิกของอาชีพอาวนานพอสมควร**
- 3. มีเสรีภาพในการประกอบวิชาชีพ**
- 4. มีจรรยาบรรณ**
- 5. มีสถาบันหรือ สมาคมวิชาชีพ**

ลักษณะครูที่ดี

ครูดีต้องมี 3 สุ

1. สุวิชาโน มีความรู้ดี
2. สุสาสโน สอนดี มีเทคนิค ตั้งใจสอน
3. สุปฏิปันโน มีความประพฤติดี

ครูดีต้องมี 4 เต็ม

1. สอนให้เต็มหลักสูตร
2. สอนให้เต็มเวลา
3. สอนด้วยความเต็มใจ
4. สอนเต็มความสามารถ

ค_รุที่ต_ัต_ัองมี 5 ว.

1. วินัย

2. วิชา

3. วิธี

4. วิจารณ์ญาณ

5. เวลา

ครูยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

ครู เป็นผู้ชี้ทางแห่งความรู้

ครู ต้องเป็นนักเทคโนโลยี

ครู ต้องรู้ภาษาอังกฤษดี

ครู ต้องเป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้

ครู ต้องเป็นนักเรียน

ลักษณะครูที่

ครูมาสาย

สอนน้อยหน่อย สายมากหน่อย อร่อย
กำลังเหมาะ

ครูค้าขาย

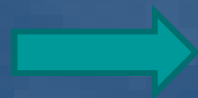
ครูที่มีความเพียร ต้องทำโรงเรียนให้เป็นตลาด ครูที่มี
ความสามารถ ต้องทำตลาดให้เป็นโรงเรียน

ครูคุณนาย

อยู่อย่างคุณนาย สบายทุกอย่าง หนทางสะดวก
พรรคพวกมากมี

ครูสุราบาล

ศุภร์เมมา เสาร์นอน อาทิตย์นอน จันทร์เกียดร้าน
อังคารหยุด พุธลา พฤหัสมาโก้หน้าไม่สู้คน

ลักษณะครูที่

ครูเกียจคร้าน

สอนมั่ง ไม่สอนมั่ง สตางค์เท่าเดิม

ครูหัวโบราณ

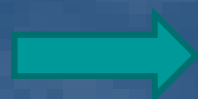
คิดเป็นก็คิดไป แก้ปัญหาเป็นก็แก้ปัญหาก็ไป แต่ฉันจะสอนอย่างไร ใครอย่ามายุ่งกับฉัน

ครูหน้าใหญ่

ใหญ่ที่โรงเรียน ไปเป็นเสมียนที่อำเภอ
เห่อเจ้านายได้สองชั้น

ครูปากม้า

นินทาวันละมาก ๆ ปากผ่องใส

ตรวจสอบตนเองเป็น

1. รับผิดชอบการสอนสม่ำเสมอ
2. รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับการสอน
3. เตรียมการสอนสม่ำเสมอ
4. มีความรู้ที่ถูกต้องในเนื้อหาวิชา
5. ตึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง
6. ติดตามข่าวสารความก้าวหน้าทางวิชาการ
7. ใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา

ตรวจสอบตนเองเป็น

8. ใช้สื่อการสอนอย่างเหมาะสม

9. ได้รับความสนใจผู้เรียน สร้างบรรยากาศที่ดี

10. วัดและประเมินผู้เรียนถูกต้องเที่ยงธรรม

11. มีเวลาให้ดำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน

12. เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์สม่ำเสมอ

13. พผลิตตำราและเอกสารที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

14. เขียนบทความ ทำวิจัยเผยแพร่เป็นระยะ ๆ

ตรวจสอบตนเองเป็น

15. เป็นวิทยากรบรรยายหรืออภิปรายทางวิชาการ
16. ร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยและสังคม
17. ตรงต่อเวลา
18. กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา
19. พักให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้
20. พักให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง
21. มีอารมณ์ขันเวลาสอน

คุณลักษณะของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

4 ข้อ

1. เป็นคำมั่นสัญญาหรือพันธะผูกพันต่อผู้เรียน
(Commitment to the student)
2. เป็นคำมั่นสัญญาหรือพันธะผูกพันต่อสังคม
(Commitment to the society)
3. เป็นคำมั่นสัญญาหรือพันธะผูกพันต่อวิชาชีพ
(Commitment to the profession)
4. เป็นคำมั่นสัญญาหรือพันธะผูกพันต่อ
สถานปฏิบัติงาน
(Commitment to the employment practice)

นักปฏิบัติ

นักทฤษฎี

นักสร้าง

นักกิจกรรม

นักบริหาร

นักเรียน

นักวิชาการ

นักธรรม

ครูมืออาชีพ

นักพัฒนา

นักคิด

นักวิจัย

นักสื่อสาร

นักปั้นชีวิต

นักปราชญ์

นักวิเคราะห์

นักอุดมการณ์

วิพากษ์

1. สภาพงานครูในปัจจุบัน
2. ความก้าวหน้าในวิชาชีพ

The End

